

De dag waarop alles in het leven anders wordt, of de dag waarop een leven eindigt, komt zelden aangekondigd. Er staan geen tekenen aan de hemel, er rusten geen zwarte raven op een paal van het hek, er wordt geen treurige muziek in mineur afgespeeld. Voor Felipe Tavares, beveiligingsmedewerker in het gebouw van de Verenigde Naties in New York, was 23 september begonnen als een doorsneemaandag.

Hij was naar zijn werk gekomen met de Long Island Expressway van 6.15 uur, had onderweg een cappuccino en een muffin gekocht – een mager ding met bosbessen, als knieval voor zijn vrouw – had met zijn pasje naar de jongens bij de ingang gezwaaid, en zich begeven naar de kelder van het gebouw van de Verenigde Naties, het hoofdkwartier van de organisatie die hij de afgelopen drie jaar had gediend. Daar had hij zijn locker opengemaakt, er het blauwe uniform uit gehaald van de veiligheidsdienst van de Verenigde Naties, inclusief de Sam Brown-riem en de koperen penning waarop hij nog steeds trots was als hij hem zag, en had hij zich omgekleed.

Daarna ging hij naar de wapenkamer om zijn wapen op te halen. Hij gaf zijn smartcard met foto af in ruil voor een 9mm Glock, het standaardwapen voor de meeste agenten van deze minipolitiemacht, die als taak had het internationale territorium van de Verenigde Naties en alles wat daarop stond, te beschermen. Felipe haalde de munitie uit de zak aan zijn riem en laadde het wapen, waarbij hij het zorgvuldig op de kogelvangger gericht hield om ongelukken te voorkomen. Toen hij het wapen in zijn holster aan zijn riem had gedaan, waaraan ook zijn wapenstok hing, een p38 met handvat, zijn pepperspray en zijn handboeien, begaf hij zich op weg naar de wachtzaal in de kelder. Daar zou het appel plaatsvinden, waarbij een functionaris hem en zijn collega's zou inspecteren en zou controle-

ren of ze er netjes bij liepen, nuchter waren en klaar om aan het werk te gaan.

Daarna zette hij koers terug naar de hoofdingang aan First Avenue tussen 45th en 46th Street voor het begin van een nieuwe, lange dag vergunningen controleren en vragen van toeristen beantwoorden. Het was warm, maar er dreigde regen. Hij trok zijn oranje-zwarte waterdichte cape aan. Het werk was saai, maar daar gaf hij niet om. Felipe Tavares had een hartstochtelijk verlangen gekoesterd om te ontsnappen aan het benauwende milieu van de kleine stad in Portugal waar hij was geboren en getogen, en waar hij, als hij niet snel wat had ondernomen, op termijn ook zou zijn overleden. En het was hem gelukt. Hij was in New York, en dat alleen al was opwindend.

Op datzelfde moment voerde Marcus Mack aan de andere kant van de stad in een zijstraat in Tribeca, die in feite niet breder was dan een steeg, zijn eigen ochtendritueel uit. Marcus Mack was een Afro-Amerikaan van achter in de twintig, droeg een wijde, rafelige spijkerbroek, had een hoofd vol dreadlocks en een versleten Crumpler-computertas over zijn schouder geslingerd. Hij controleerde zijn geparkeerde auto. Iedereen die hem zo zou hebben gezien, zou alleen maar hebben gedacht dat hij trots was op zijn opgevoerde oude Pontiac, en dat hij alleen maar de bandenspanning controleerde toen hij bij het linkerachterwiel neerknielde. Ze zouden waarschijnlijk niet hebben gezien dat hij rondtastte in de wielkast boven het wiel en er een mobiele telefoon vond die was vastgeplakt met duct tape. Hij pakte de telefoon en liep weg.

Misschien nog geen minuut later rinkelde de telefoon, precies zoals Marcus had verwacht. De stem aan de andere kant van de lijn was zo vertrouwd, dat Marcus wist dat hij niets hoefde te zeggen. De stem sprak drie woorden – *koffiebar Athens, halfacht* – en toen werd de verbinding verbroken. Op de hoek van de straat, zonder enige omhaal, liet Mack de telefoon in een vuilnisbak vallen.

In de koffiebar was het druk, daar hield zijn contact van. Marcus zag hem meteen, op een kruk bij het raam, een van de vele grijze pakken die een krant lazen. Marcus ging op de kruk

naast hem zitten en haalde zijn laptop tevoorschijn. Ze vermeden oogcontact.

De telefoon van zijn contact ging over en hij deed net alsof hij het gesprek aannam. In feite praatte hij tegen Marcus, die strak naar het scherm van de computer voor hem bleef kijken.

‘We hebben activiteiten gesignaleerd in Brighton Beach. De Rus.’

Hij hoefde verder niets te zeggen. Marcus wist wie de Rus was, evenals zijn teamgenoot in de Intelligence Division van de NYPD. De Rus was een wapenhandelaar die ze een jaar geleden in het oog hadden gekregen. De afdeling had genoeg materiaal om hem direct op te pakken, maar van hogerhand was de opdracht gekomen: ‘Laat hem begaan’. Een vaak toegepaste tactiek. Laat de boef zijn gang maar gaan, houd de komende en de gaande man in de gaten en hoop dat hij je op het spoor zet van een echte zware jongen. Een spierinkje uitgooien om een kabeljauw te vangen.

‘Beelden van een bewakingscamera, man in het zwart gaat gisteravond bij de Rus naar binnen en komt een uur later weer naar buiten. Gevolgd naar het Tudor Hotel, op de hoek van 42nd en Second.’

Marcus reageerde niet, bleef uiterlijk onaangedaan op zijn toetsenbord tikken, gewoon de moderne stedeling die zijn iTunes-collectie reorganiseert. Hij wist echter wat die locatie betekende. Van alle hotels was het Tudor waarschijnlijk het dichtst bij het complex van de Verenigde Naties gelegen. En dit was de grote week van de VN. Staatshoofden van over de hele wereld klonterden samen in New York om de Algemene Vergadering toe te spreken. De geheime dienst van de Verenigde Staten was overal en nergens in de weer om het bezoek van de president verderop in de week voor te bereiden, maar meer dan honderd kopstukken met een mooi prijskaartje waren al aanwezig, allemaal bij elkaar gepropt op een heel klein stukje Manhattan gedurende de eerstvolgende tweeënzeventig onheilszwangere uren. In zo’n week als deze was alles mogelijk. Een Koerd die een moord beraamde op de president van Turkije, een Baskische separatist die vast van plan was de Spaanse premier op te blazen, bij voorkeur live op tv, noem maar op.

‘Gisteravond een tap geplaatst in de centrale van het Tudor Hotel. Vanochtend een gesprek opgevangen van een gast die bij de receptie de openingstijden voor bezoek aan de VN opvroeg. “Is het waar dat je als toerist toegang hebt tot de zaal van de Veiligheidsraad?”’

‘Accent?’ Het was het eerste woord dat over Marcus’ lippen kwam.

‘Deels Brits, deels “uitheems”.’

‘Oké.’

‘Ga naar het Tudor. Observeren en volgen.’

‘Signalement?’

‘Blanke man. Een meter drieënzeventig. Zware, zwarte jas, zwarte wollen muts.’

‘Gewicht?’

‘Moeilijk te zeggen. Jas is te dik.’

‘Back-up?’

‘Er is een team.’

Felipe Tavares was nu buiten. Achter hem was de witte tent die tijdelijk diensteedde als bezoekersingang voor de VN – nu al vijf jaar. Nog niet veel toeristen, te vroeg. Tot nu toe alleen regulier personeel bij de VN, pasjes bungelend op de borst. Niet veel te doen voor Tavares. Hij keek omhoog naar de lucht, die langzaam betrokken. Er kwam regen.

Marcus koos positie op de hoek van 42nd Street en Second Avenue, de hoek die nog steeds Nelson and Winnie Mandela Corner werd genoemd, in het portiek van McFadden’s Bar. Het Tudor Hotel stond er schuin tegenover. De eerste regendruppels kwamen goed van pas. Ze verstrekten hem een excuus om daar te staan en niets te doen. En het betekende dat de portier van het Tudor, met cape en puntmuts, het te druk had met paraplu’s en het openen en sluiten van portieren van taxi’s om een onbetrouwbaar sujet aan de overkant op te merken.

En zo had Marcus het graag: onopgemerkt blijven. Het was een specialisme geworden toen hij in burger werkte voor de narcoticabrigade van de NYPD. Vanaf het moment dat hij een jaar geleden was overgeplaatst naar de afdeling Intel was het

pure noodzaak geworden. De duizend mannen en vrouwen die samen New Yorks eigen inlichtingendienst vormden, een van de naweëen van *nine-eleven*, gaven hun dekking aan niemand prijs: niet aan het grote publiek, niet aan de schurken, en zelfs niet aan hun collega's bij de politie.

Toen hij er vijftwintig minuten had gestaan, zag hij het. Een vage zwarte vlek kwam naar buiten door de draaideuren van het hotel. Net toen de vlek Marcus' kant op draaide, stapte de portier met een paraplu naar voren en blokkeerde zodoende Marcus' zicht op het gezicht van de man. Tegen de tijd dat de paraplu weer weg was, was de vage vlek naar rechts afgeslagen. In de richting van de VN.

Marcus rapporteerde via de headset, die bij iedereen zou overkomen als de Bluetooth-headset van een mobiele telefoon: 'Verdachte onderweg.'

Zonder op antwoord te wachten begon hij te lopen, een paar passen achter de man op het andere trottoir, van hem gescheiden door zes rijbanen vol verkeer. Een stem, die van heel ver leek te komen, kraakte in zijn oor. 'Identiteit zonder twijfel vastgesteld?'

Marcus wierp een blik op de man, die was gehuld in de dikke zwarte jas die zijn contact had genoemd. Hij had een zwarte wollen muts diep over de oren getrokken, en was niet langer dan een meter drieënzeventig. De verdachte voldeed precies aan het signalement van de man die de vorige avond bij de Rus was waargenomen. Hij drukte op de knop die aan zijn mouw geklemd zat en zei: 'Positief. Geen twijfel aan de identiteit.'

Plotseling begon de man zich om te draaien, alsof hij wilde kijken of hij werd gevolgd. Natuurlijk deed hij dat: een getrainde terrorist liet zich niet zomaar volgen. Marcus keerde zich snel af en verlegde zijn blik naar een trap die omhoogvoerde naar een klein speelplaatsje. Vanuit een ooghoek kon hij zien dat de verdachte niet langer in zijn richting keek, maar alweer doorliep.

Iets in de manier van lopen kwam Marcus vreemd voor. Liep hij een beetje mank? Hij was op de een of andere manier beperkt in zijn bewegingen, alsof hij door iets werd afgeremd. Hij liep als iemand die een zware last meestorst.

Plotseling kwam de East River in beeld. Ze hadden de hoek van First Avenue bereikt en keken op UN Plaza. Het regende harder, waardoor het moeilijker was alles scherp te zien.

De man in zijn zwarte jas stak de weg over, het drukke verkeer trotserend. Marcus bleef aan zijn kant van de straat, verloor de verdachte, die nu de eerste ingang van het VN-gebouw had bereikt, geen moment uit het oog. De man las wat er op het bord stond: ‘Personeel, gedelegeerden en residerenden. Alleen correspondenten.’ De verdachte liep verder, door de zwarte spijlen van het hek gescheiden van een optocht van vlaggenstokken, stuk voor stuk zonder vlag. Daarachteruit torende het kenmerkende glas en staal van het VN-hoofdkwartier.

Marcus verwenste zijn korte leren jackje, dat maar weinig weerstand bood tegen de stromende regen. Hij trok zijn kraag omhoog om een einde te maken aan het regenwater dat bij zijn nek naar binnen liep. De man in het zwart leek zich niet te bekommeren om de regen. Hij passeerde een tweede ingang, deze voor auto’s, en nog een wachthokje met groen getint glas.

Marcus bleef even staan bij de ingang van de Chase Bank. Op datzelfde moment reed een oversized touringcar – ongetwijfeld vol oversized toeristen – het stuk van de busbaan tussen 45th en 46th op.

‘Uit het oog, uit het oog!’ fluisterde Marcus dringend in zijn microfoon.

‘Ik heb hem,’ zei een tweede stem, kalm en vrijwel direct. ‘Verdachte is blijven staan voor de hoofdingang.’

Marcus liep door, probeerde voor de touringcar te komen zonder zich bloot te geven. Zijn headset kraakte opnieuw.

‘Verdachte is weer in beweging.’

Oké, dacht Marcus opgelucht. Vals alarm. Blijkbaar probeerde de man in het zwart niet het VN-gebouw binnen te komen.

Toen de touringcar eindelijk wegreed, kreeg Marcus weer duidelijk zicht op de verdachte, die verder liep over First Avenue. Hij versnelde zijn pas ietwat, vanwege het aflopende trottoir. Maar het was ook geen ontspannen wandelingetje. Marcus zag hoe de man het park achter het hek aandachtig bestudeerde. Hij bevond zich nu ter hoogte van een groot, heroïsch standbeeld – het doden van een draak, een draak die

was gemaakt van onderdelen van een oud kanon – en bleef staan alsof hij iets zocht.

Marcus tuurde door samengeknepen ogen. Zocht de man een andere, niet-bewaakte mogelijkheid om het VN-gebouw binnen te komen? Als dat zo was, dan had hij die mogelijkheid duidelijk niet gevonden. Want met hernieuwde doelgerichtheid keerde de man om en liep terug naar de hoofdingang.

De radio van Felipe Tavares was een groot lomp ding, technisch beperkt en in deze regen nauwelijks verstaanbaar. Het was moeilijk om het statische gekraak te isoleren van de rest van alle lawaai, maar het woord ‘waarschuwing’ kwam duidelijk genoeg door, helemaal toen het nog twee keer werd herhaald.

‘Wachtcommandant voor de belangrijkste toegangswegen, dit is de wachtcommandant voor de belangrijkste toegangswegen.’ Felipe herkende het accent: de man uit Ivoorkust die drie maanden geleden was begonnen. ‘We hebben informatie dat er een mogelijke bedreiging voor het gebouw is. Verdachte persoon van het mannelijk geslacht, een meter drieënzeventig, draagt een zware, zwarte jas en een donkere wollen muts. Op dit moment zijn geen verdere details bekend, maar blijf waakzaam. Houd iedereen aan die aan dat signalement voldoet.’

Felipe had het bericht nog maar amper tot zich door laten dringen toen hij iets zwarts en onduidelijks, hoofd gebogen, op zijn ingang zag afstevenen.

Marcus had First Avenue nu half overgestoken en moest moeite doen om de stem in zijn oor boven het verkeer uit te horen.

‘... het terrein van de Verenigde Naties. Herhaal: géén agenten op het terrein van Verenigde Naties.’

Hij bleef stilstaan op de stoeprand van de ventweg, maar een paar meter verwijderd van de man die hij al meer dan tien minuten volgde, en keek toe hoe die energiek door het hek liep, het tiental treden op naar het kleine pleintje voor de witte tent. De man was nu op het territorium van de Verenigde Naties en officieel buiten bereik. Marcus zag de man op de rug. Hij werd vervuld van bange voorgevoelens.

Vanaf zijn positie aan de zijkant van het plein kon Felipe maar een klein stukje van het gezicht van de man en profiel zien, en zelfs dat deel was niet goed zichtbaar onder de muts en de omhooggezette kraag. Maar wat hij zag paste precies in het signalement dat de wachtcommandant had gegeven.

Felipe zag dat de man stilstond, alsof hij overpeinsde wat hem te doen stond. Hij deed drie stappen naar voren en stond opnieuw stil. Wat deed hij?

De beveiligingsmedewerker voelde zijn handpalmen klam worden van het zweet. Hij was zich plotseling bewust van alle mensen rondom, tientallen die de lijn van hem naar de man in het zwart kruisten. Zoveel mensen. Hij vroeg zich af of hij iets via zijn radio moest doorgeven, maar het enige wat hij kon doen, was staren, verstijfd, zijn blik gefixeerd op die jas. Het regende, maar het was zeker niet koud. Waarom was die jas zo dik, zo zwaar? Het antwoord op die vraag veroorzaakte een golf van misselijkheid, die in zijn maag begon en omhoogkwam naar zijn keel.

Felipe keek om zich heen, in de vurige hoop een groep collega's te zien die al op weg waren om de man in het zwart in te sluiten, mannen die alleen al door hun aanwezigheid hem zouden ontslaan van de verplichting een besluit te nemen. Hij wilde het melden via de radio – 'Verdachte draagt mogelijk een bom bij zich. *Ik herhaal: verdachte draagt mogelijk een bom bij zich!*' – maar als dat de man nu zou aanzetten om in actie te komen? Felipe Tavares was als verlamd.

De man was weer in beweging gekomen, nu nog enkele meters van de tent verwijderd. Felipe bedacht dat hij misschien moest wachten, de man de gelegenheid geven door de deuren naar binnen te gaan, zodat de beveiliging hem kon aanhouden. Hij zou geen schijn van kans hebben, hij zou nooit door de detectorpoortjes komen of een fouillering doorstaan. *Maar dat zou hem ook niets kunnen schelen.* Dat was het meest afgrijpselijke van alles, beseftte Felipe terwijl het bloed uit zijn gezicht wegtrok. Niets kon de man bang maken.

De verdachte verlegde zijn koers opnieuw. Nog steeds met zijn rug naar Felipe, richtte hij zich nu weer naar de straat. Felipe wilde het wel uitschreeuwen, wilde de man wel toeschreeu-

wen dat hij moest blijven staan en zijn handen omhoogsteken. Maar hij beseftte dat dat niet minder fataal zou zijn. Zodra de man zou merken dat hij was ontmaskerd, zou hij op de knop drukken, ter plekke, daar waar hij stond. En er waren zo vreselijk veel mensen om hem heen...

Felipe nam niet het besluit om het te doen. Zoveel zou hij er zich later nog wel van herinneren: hij had nooit een duidelijk besluit genomen. Hij pakte gewoon zijn wapen. En op datzelfde moment zag hij voor zich door het zwarte traliewerk van het hek twee mannen, van wie de een jong, zwart en met dreadlocks, die beiden hun handen in de lucht staken, de handpalmen naar hem toe, alsof ze zich overgaven. De pure ontsteltenis op hun gezicht, de afgetekende doodsangst, gaf de doorslag. In één enkele beweging trok hij zijn wapen en richtte het midden op de rug van de man in het zwart.

Het moment dat daarop volgde zou Felipe Tavares de rest van zijn leven steeds opnieuw meemaken, zou zich voor zijn ogen afspelen tot hij zijn laatste adem uitblies op zijn sterfbed, meestal in slow motion. De rest van zijn leven zou dat als laatste beeld voor het slapengaan en als eerste beeld bij het wakker worden voor zijn geest verschijnen. Het beeld brandde zich vast achter zijn oogleden. Midden in dat beeld de gezichten van die twee mannen. Verbijsterd, niet alleen maar bang voor wat ze hadden gezien, maar geschokt. Een van hen schreeuwde het woord: *'Nee!'*

Felipe wist precies wat er was gebeurd. De man in het zwart had natuurlijk zijn jas opengemaakt, en de bomgordel die hij eronder droeg, laten zien. De twee mannen aan de andere kant van het hek hadden gezien dat hij op het punt stond om zich op te blazen. Het geluid van die kreet, de blik van afschuw in de ogen van de man met de dreadlocks, joegen als een elektrische stroom door Felipe, door zijn arm, naar zijn vinger aan de trekker. Hij haalde de trekker één keer over, en nog een keer, en zag hoe de man door zijn knieën zakte, langzaam omviel, zelfs gracieus, als een fabrieksschoorsteen die wordt geveld door een lading springstof aan de voet.

Felipe kon zich niet bewegen. Hij stond roerloos, zijn armen

bevroren in de schiethouding, nog steeds richtend op de man die nu als een hoopje weggegooid kleren op de grond lag, vijf meter bij hem vandaan.

Eerst hoorde hij niets. De echo van de schoten niet. Het gegil niet van de menigte, die alle kanten op schoot als een zwerm duiven. Het alarm niet, dat afging in het VN-gebouw.

De eerste stem die tot hem doordrong was van een collega die bij het horen van de pistoolschoten naar buiten was gerend uit de tent. Ze stond over het lichaam gebogen en zei steeds maar hetzelfde woord: ‘Nee, nee, nee.’

Wankel, verdoofd, liep Felipe naar de stapel zwarte kleren in een steeds groter wordende plas bloed. En toen, in één klap, begreep hij het. Daar, aan zijn voeten, lag niet het stoffelijk overschot van een zelfmoordterrorist. Onder dat jack bevond zich geen vest met explosieven. Het enige wat die jas had omhuld, waren vlees en botten geweest van een man die nu roerloos en gebroken voor hem lag. Felipe zag zelfs waarom die man in september zo’n zware jas had gedragen. Hij begreep het ineens allemaal en het was zo afschuwelijk dat hij zich met moeite staande kon houden.

Felipe Tavares, en de groeiende groep beveiligingsmedewerkers om hem heen, keken allemaal naar hetzelfde.

Het stoffelijk overschot van een heel oude man met wit haar.

2

Even, het duurde misschien maar twee tellen, was het doodstil en toen barstte het lawaai los. Er werd gegild, natuurlijk – eerst door een man die er van alles uit gooide in een taal die niemand om hem heen verstond – en toen door drie vrouwen die hadden geposeerd bij het popartkunstwerk van een revolver met een knoop in de loop. Ze hadden zich op de grond laten vallen, het strottenhoofd tijdelijk verlamd door de angst, maar nu galmde diezelfde angst naar buiten met het geweld van kerkklokken. Al snel werd overal gegild en geschreeuwd en was het